

۲۰۱۹/۰۵/۱۱

فهیم امین

از اخراج احتمالی مهاجران افغان در ایران پیشگیری میکنیم

مسوولان وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان در عکس العمل به اظهارات اخیر مقام های بلند پایه ایران مبنی بر خروج احتمالی پناهندگان افغان از این کشور میگویند، در صورت لزوم از خروج یکبارگی این مهاجران پیشگیری خواهند کرد. مسوولان این وزارت میگویند، تا کنون موضوع خروج مهاجرین افغان از ایران طور رسمی مطرح نشده است و در صورتی که این مسأله با جدیت همراه باشد، از طریق مذاکره با جانب ایران، زمینه برگشت تدریجی مهاجران افغان را فراهم خواهند ساخت.

سیدعبدالباسط انصاری، سخنگوی وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان روز جمعه، بیست ثور در صحبت با روزنامه ۸صبح، گفت تا کنون اتشه های مهاجرین افغان و مقام های ایرانی در رابطه به خروج احتمالی افغان ها از ایران رسمی خبر نداده اند. آقای انصاری افزود: «در صورتی که نمایندگان ما از ایران کتبی موضوع اخراج مهاجران افغان را تایید کنند، در قدم اول تلاش خواهیم کرد با مذاکره با جانب ایران از اخراج اجباری مهاجران افغان پیشگیری کنیم و زمینه را برای بازگشت داوطلبانه و آبرومندانه آنها فراهم بسازیم.» همچنان مسوولان وزارت امور خارجه افغانستان از روابط دوستانه ایران با افغانستان سخن میگویند و ابراز امیدواری می کنند که آن کشور با مهاجرین افغان برخورد مسوولانه داشته باشد. صبغت الله احمدی، سخنگوی وزارت خارجه می گوید: «دولت جمهوری اسلامی ایران دوست بسیار خوب و قابل حساب افغانستان است و ما امیدوار هستیم در مسأله برخورد با مهاجرین در مطابقت به کنوانسیون های موجود میان دو کشور برخورد کنند.»

این در حالی است که سیدعباس عراقچی، معاون وزارت خارجه ایران از احتمال اخراج اجباری مهاجران افغان از کشورش خبر داده است. آقای عراقچی روز چهارشنبه هفته گذشته، هجدهم ثور در مصاحبه با یکی از شبکه های تلویزیونی ایرانی گفته است، در صورتی که تحریم های امریکا بر ایران تشدید یابد و در نتیجه آن منابع مالی ایران محدود شود، ممکن از مهاجران افغان بخواهند که ایران را ترک کنند.

آقای عراقچی گفته است: «وقتی تحریم های امریکا اثر کند و منابع مالی ایران محدود شود و فروش نفت به صفر برسد، وقتی درآمدهای نفتی ما کم شود ایران مجبور است سیاست های خاصی را برای اقتصاد خود اتخاذ کند و ممکن است یک روزی به نقطه ای برسیم که نتوانیم مصارف را تأمین کنیم و در آن صورت ممکن است از برادران و خواهران افغان خواهش کنیم که لطفاً کشور ما را ترک کنند؛ به کشور خودشان برگردند یا به کشورهای

دیگری خواهند رفت، طبیعتاً انتخاب با خودشان است.» آقای عراقچی همچنان افزوده است که ایران «از لحاظ انسانی» نمی خواهد مهاجران افغان را اخراج کند، اما اگر مجبور شود، پی آمد آن به دوش امریکا خواهد بود. این مقام وزارت خارجه ایران در حالی از احتمال خروج مهاجران افغان در این کشور یاد کرده است که ایالات متحده امریکا فشارهایش را بر عواید مالی ایران بیشتر کرده است. دونالد ترمپ، رییس جمهور امریکا چند ساعتی پیش از اظهارات آقای عراقچی با صدور فرمانی اعلام کرد که صنایع آهن، فولاد، المونیم و مس ایران را به مجموعه تحریم‌های یک جانبه امریکا بر ایران افزوده است. آقای ترمپ همچنان گفته است که با افزایش فشارهای امریکا بر ایران، درآمد حکومت ایران کم شده و گرانی در این کشور نیز شدت یافته است.

از سوی هم، معاون وزارت خارجه ایران به این باور است که ایران قربانی بحران در افغانستان است، بحرانی که به گفته او از سوی امریکا به میان آمده است. آقای عراقچی در این باره گفته است: «ما قربانی بحران در افغانستان هستیم، بحران در این کشور را کسانی ایجاد کردند که طالبان و گروه‌های تروریستی را آفریدند و تأمین مالی کردند و این بلا را سر مردم افغانستان آوردند، حالا خودشان باید مصارف را منقوب شوند، این گونه نیست که ایران باید مصارف را پرداخت کند.»

وزارت امور خارجه کشور میگوید، تیره شدن روابط میان امریکا و ایران، ربطی به افغانستان ندارد و امید است مشکلات موجود بر مهاجران افغان در ایران تاثیری نگذارد. صبغت‌الله احمدی، سخنگوی این وزارت، ایالات متحده امریکا را شریک راهبری دولت افغانستان و بزرگترین کمک کننده به افغانستان عنوان کرد و افزود: «مشکلاتی که میان دولت امریکا و ایران پیش آمده، ربطی به ما ندارد بلکه ما امیدواریم تمام مشکل موجود میان کشورهای جهان و طور خاص کشورهای منطقه از راه‌های مذاکره حل شود.» سخنگوی وزارت خارجه همچنان برگشت مهاجران افغان را یک امر اختیاری عنوان کرد و خاطر نشان ساخت که این برگشت باید به نحوی تدریجی و محترمانه باشد.

عکس العمل‌ها به احتمال اخراج افغان‌ها از ایران

اظهارات معاون وزارت خارجه ایران مبنی بر خروج احتمالی مهاجران افغان از آن کشور، با عکس العمل‌های زیادی کاربران شبکه‌های اجتماعی و چهره‌های مطرح سیاسی ایران و افغانستان همراه بوده است. عیسی سحرخیز، ایرانی در صفحه فیس بوکش نوشته است که خروج مهاجران افغان از خاک ایران را «گروگان‌گیری در روز روشن» عنوان کرده و گفته است چنین اقدامی از هر منظری خطا، غیر اخلاقی و غیر انسانی است. به گفته وی گفته‌های آقای عراقچی هراسی را در دل مهاجران افغان ایجاد کرده و «در چنین شرایطی، استفاده از مهاجران افغان به عنوان سپر بلا در مذاکرات با غرب، اقدام ناجوان مردانه است.» آقای سحرخیز همچنان افزوده است: «دولت بهتر است هر چه سریعتر در بیانیه‌ای به شکل شفاف از این اقدام ناجوان‌مردانه و نژادی عذرخواهی کند و فضای امنی را برای مهاجران افغانی ایجاد کند.»

همچنان عبدالعلی محمدی، استاد در یکی از پوهنتون در کابل و آگاه مسایل سیاسی در صفحه فیس بوکش نوشته است: «سخن عباس عراقچی، معاون وزیر خارجه ایران، سخن دل حکومت ایران است.» به باور آقای محمدی، این نخستین بار نیست که مقام‌های ایرانی با افغان‌های مقیم ایران و در مجموع با افغانستان به عنوان یک وسیله در بازی سیاست می بینند. در حالی که به گفته او، «بیشترین افغان‌های مقیم ایران، هزاره هستند که در اثر مهاجرت جبری و ناخواسته، به خاطر اشتراک و نه لزوماً ارتباط مذهبی، به ایران پناه برده اند. اما متأسفانه

همین گروه قومی همواره مورد تبعیض، توهین، تحقیر و تهدید به اخراج از ایران قرار گرفته است.» او از این مهاجران خواسته است که به جای اشتراک مذهبی به اشتراک منافع بیندیشد.

قبل از این، محمود صیقل، نماینده دایمی پیشین کشور در سازمان ملل متحد در صحبت با رسانه ها گفته است که ایران نباید روابطش با افغانستان را قربانی روابط جهانی و بین‌المللی خود بکند. آقای صیقل همچنان افزوده است: «رابطه بین جمهوری اسلامی افغانستان و جمهوری اسلامی ایران به مراتب عمیقتر از دیگر روابطی است که ما داریم با جهان. و فوق‌العاده مهم است که بر این روابط نیک همسایه سرمایه گذاری بیشتر کنیم.»

موضوع خروج احتمالی مهاجران افغان از خاک ایران در حالی مطرح شده است که در حال حاضر بیش از سه میلیون مهاجر افغان در این کشور حضور دارند و بیشتر آنها به دلیل نبود امنیت و زمینه کار از سال‌ها به اینسو در ایران به سر می‌برند.

سیدعباس عراقچی، معاون وزارت خارجه ایران با تایید این موضوع گفته است مهاجران افغان دو میلیون فرصت شغلی را از مردم ایران گرفته اند. او همچنان گفته است از میان سه میلیون مهاجر افغان در ایران، بیش از ۴۶۸ هزار این مهاجران را محصلین مکاتب و پوهنتون تشکیل میدهند.

